

Preot Cornel Marcu

PARAKIMOMENUL VASILE

Preot Cornel Marcu

PARAKIMOMENUL VASILE

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediție
REÎNTREGIREA

Alba Iulia, 2020

Tehnoredactare și copertă: Preot Nicolae Aloman
Corectură: Preot Nicolae Aloman, Andrei Motora

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARCU, CORNEL

Parakimomenul Vasile / pr. Cornel Marcu ; carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2020

ISBN 978-606-509-445-1

821.135.1

EDITURA REÎNTREGIREA

Str. Mihai Viteazul, nr. 16

510010, Alba Iulia (RO)

Tel: 0258 811 690

editurareintregirea@gmail.com

www.editurareintregirea.ro

PREFAȚĂ

Perioada cuprinsă între revenirea lumii bizantine la cultul sfintelor icoane (843) și moartea împăratului Vasile al II-lea Macedoneanul (1025), perioadă ce coincide în liniile sale generale cu guvernarea dinastiei macedonene (867-1028), este cunoscută drept „*vârsta de aur*” a istoriei bizantine. Este epoca în care imperiul de pe malurile Bosforului a atins apogeul puterii sale reușind să dea măsura originalității sale. O lume profund rurală, cu o administrație descentralizată, repliată în jurul platourilor anatoliene în încercarea de a supraviețui în fața expansiunii islamice și care a renunțat la orice veleități thalassocratice, cu o ideologie ale cărei principale valori erau *patria* și *credința ortodoxă*, a cedat locul, către mijlocul secolului al IX-lea, unei societăți urbanizate, deschisă marilor curențe economice ce animau spațiul mediteranean, cu o politică expansionistă, în Orient ca și în Balcani, legitimată de o ideologie care a revenit la doctrina constantiniană a imperiului creștin universal.

Perioada a fost inaugurată de domnia lui Mihail al III-lea, supranumit „Bețivul” (842-867), ultimul împărat din dinastia Amoriană, a cărui guvernare, prin problemele ei, a anunțat, într-un fel, apogeul statului bizantin în perioada imediat următoare. Sub noua dinastie, cea Macedoneană, ajunsă la pu-

tere în urma unei uzurpări, asistăm la o schimbare principiului de succesiune la tronul imperial, principiul ereditar fiind înlocuit cu cel electiv, niciodată abandonat în teorie, prin introducerea instituției *porphyrogenetilor*, care desemna ca descendenți imperiali pe întâii născuți de sex masculin în camera de purpură (*porphyra*). Acestora le era rezervată succesiunea la tron încă de la naștere, pe această cale diadema imperială păstrându-se în cadrul aceleiași familii.

Acestea constituie coordonatele generale ale lucrării părintelui Cornel Marcu, din Ocna Mureș, teolog și prozator pasionat de istoria Bizanțului. Sfinția sa recidivează întrucât este autor și al altor câtorva romane istorice, cu același specific, în care abordează teme de mare interes pentru cititorul pasionat de istoria bizantină. Elaborarea unei lucrări, fie ea și roman istoric, cu privire la ascensiunea la tron a fondatorului uneia din cele mai strălucite (din păcate și ultima) dinastii din istoria Bizanțului este chiar o premieră în literatura română. Ea constituie o încununare a unei ample documentări asupra acestui subiect și este de remarcat și de lăudat efortul autorului de a se mișca în hățișul de legende, minuni și biografii care au încercat să elucideze originea și ascensiunea la tron a primului suveran Macedonean. De altfel, în multitudinea de biografii care au fost scrise, între care la loc de cinste se află cea a nepotului său, viitorul împărat Constantin al VII-lea Porfirogenetul (959-963), s-au pierdut din vedere multe aspecte esențiale ale vieții

Complet dominat de noul său favorit, împăratul Mihail al III-lea l-a adoptat pe Vasile, care era cu aproape 30 de ani mai în vârstă decât el și l-a asociat la domnie, proclamându-l *co-împărat*, însuși basileul așezându-i diadema pe cap în biserica „Sfânta Sofia”, în ziua de Rusalii a anului 866.

Cu toate acestea, Vasile a răsplătit foarte brutal aceste favoruri ale împăratului, astfel că atunci când a simțit că Mihail al III-lea a devenit suspicios față de el, a ordonat propriilor săi oameni să-l asasineze pe binefăcătorul său. Apoi s-a proclamat unic împărat, la 24 septembrie 867 și a domnit până la moartea sa, survenită la 29 august 886.

Acesta fiind, în linii generale, parcursul lui Vasile până la cea mai înaltă funcție în stat, putem spune că autorul are marele merit de fi elaborat o lucrare deosebită și insolită în peisajul literaturii istorice din țara noastră. Pe lângă munca susținută de documentare bibliografică și de expunere a faptelor, găsim în ea și o frescă a începuturilor epocii macedonene cu tot ceea ce a însemnat ea pentru societatea din vremea respectivă.

Alba Iulia, 24 februarie 2020,
la Sărbătoarea Primei și celei de-a doua aflări
a capului Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul

Conf. univ. dr. Marius Telea

Într-o duminică seara, din vara anului 840, pe vremea împăratului Theofil, un tânăr țăran de prin părțile Macedoniei intra în Constantinopol, pe Poarta de Aur. Pe umărul drept, agățat într-un băț, i se legăna întregul avut strâns într-o traistă sărăcioasă ca de altfel și îmbrăcămintea care-i trăda originea umilă. Înalt, voinic, un adevărat Hercule, avea vreo douăzeci de ani, părul stufos și creț, iar ochi îi erau verzui ca ai sălbăticiunilor din pădurile Macedoniei. Frumusețea fizică contrasta adânc cu sărăcia sa, dar omul acesta părea menit unui mare destin. Soarele apuse undeva departe, dincolo de zidurile marelui oraș pe care nici în visurile sale nu și-l putuse închipui atât de măreț. Privea uimit tot ce-l înconjură, mulțumit că ajunsese la capătul călătoriei. Era lume multă pe străzi, unii întorcându-se de la slujba de seară, alții căutând cârciumile unde în fața unei căni de vin încheiau liniștiți duminica, sau grăbindu-se spre casele lor. Noaptea cădea repede, tânărul trezindu-se singur și străin, speriat de ziua de mâi-

CUPRINS

Prefață.....	5
Capitolul I	11
Capitolul II.....	21
Capitolul III.....	33
Capitolul IV	45
Capitolul V.....	51
Capitolul VI	65
Capitolul VII.....	95
Capitolul VIII.....	111
Capitolul IX.....	133
Capitolul X.....	149
Capitolul XI.....	171
Capitolul XII	191
Capitolul XIII.....	211
Capitolul XIV.....	231
Capitolul XV	247
Capitolul XVI.....	257
Capitolul XVII	285
Capitolul XVIII.....	297
Capitolul XIX.....	309
Capitolul XX	327
Capitolul XXI.....	349
Epilog.....	377
Glosar.....	383